

Götene kommun

Mall: Drogpolitisk plan 2015-2020

Upprättad: 2014-06-02

Antagen av: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2014-09-29, § 82

Kontaktperson: Mikael Lundgren

Innehållsförteckning

VISION.....	3
VÄRDEGRUND.....	3
INLEDNING.....	3
OMVÄRLDSANALYS.....	4
NULÄGESBESKRIVNING.....	4
FOKUSOMRÅDEN.....	6
Kommunnivå.....	6
Gruppnivå.....	7
Individnivå.....	8

Vision

I Götene kommun ska följande vision gälla för det drogpolitiska arbetet: Alla barn, unga och vuxna ska kunna leva ett bra liv där man blir sedd och är trygg utan att ta skada av alkohol, narkotika eller tobak. Ingen under arton år ska använda alkohol eller tobak. Götene kommun ska vara en narkotikafri kommun.

Värdegrund

- Varje människa är unik och värdefull och ska bemötas med omtanke, inlevelse och respekt.
- Vårt förhållningssätt bygger på öppenhet, ansvarstagande, samarbete och delaktighet.

Inledning

En drogpolitisk plan syftar till att stärka en god folkhälsa med bättre livskvalitet för medborgarna och minskade kostnader för samhället. De nationella handlingsplanerna understryker att arbetet på lokal nivå är avgörande för framgångsrika resultat. Insatserna ska riktas till barn, ungdomar, föräldrar och andra vuxna och rör främst kommunal verksamhet.

Samverkan med polisen, Västra Götalandsregionen, föreningar, näringslivet och andra aktörer är betydelsefulla för att nå framgång. Hälsofrämjande och förebyggande arbete innebär insatser på kommun-, grupp- och individnivå. På riksnivå finns lagar, riktlinjer och regler som gäller tobak, alkohol och narkotika. Kommunen ansvarar för att vissa lagar följs, driver förebyggande arbete, informerar och ger stöd och behandling.

Den drogpolitiska planen ska i första hand ange den politiska viljan för hur förebyggande arbete kring drogfrågor ska utformas. Planen syftar till att sträva efter att minska tillgängligheten för tobak, alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel.

Det övergripande nationella målet för folkhälsoarbetet i Sverige är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Genom tidiga förebyggande insatser hjälps vi åt att få med alla våra medborgare i detta arbete. Planen ska även skapa möjligheter att genom kunskap underlätta för medborgarna att göra de hälsosamma valen.

Omvärldsanalys

FN:s världsorganisation, WHO, har uttryckt följande mål:

Till år 2015 ska skadeverkningar från beroendeframkallande substanser som tobak, alkohol och andra psykoaktiva droger ha minskat påtagligt i alla medlemsstater.

Bruket av beroendeframkallande medel liksom spelberoende påverkar hälsan. Sveriges alkoholpolitik syftar officiellt till att minska alkoholkonsumtionen i landet som ett led i att främja folkhälsan och minska de skadliga effekterna av alkoholen. Sverige arbetar för att ha ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.

Nulägesbeskrivning

Under de senaste 30 åren har det skett en stadig minskning av rökningen i Sverige. Mindre än 20 % av befolkningen är idag rökare. Även alkoholförbrukningen minskade efter 1970-talet och var i mitten av 1990-talet nere i c:a 7 liter ren alkohol per person och år. Alkoholförbrukningen ökade dock kraftigt efter Sveriges inträde i EU, från 7 liter till över 10 liter ren alkohol per person och år. En minskning har kunnat konstateras under de sista åren. Under 2012 uppgick den totala alkoholkonsumtionen till 9,2 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Bruket av narkotika har långsamt ökat i Sverige sen 1970-talet. Jämfört med övriga länder i Europa är bruket lågt i vårt land.

För många beroendeframkallande läkemedel finns en illegal handel med smuggling och försäljning helt utanför sjukvårdens hantering.

En rad läkemedel, bl.a. morfin, kokain, barbiturater och bensodiazepiner, är internationellt reglerade som narkotika eller psykotropiska medel och i Sverige som narkotika. Läkemedelsmissbruk ingår ofta som en del i blandmissbruk.

I Götene kommun har nationella mätningar gjorts två gånger; år 2008 och år 2013 av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) avseende drogvanor bland ungdomar i åk 9, år 2013 även för elever i år två på gymnasiet. Enkäten lyfter även ämnen som skolk, skoltrivsel och familjesituation. För närvarande (år 2013 då mätning gjordes) minskar alkoholanvändningen i Götene kommun. Däremot verkar debutåldern för alkohol bli lägre. Mätningen visar även att drickandet bland elever i åk 9 har minskat. Intensivkonsumtionen verkar dock öka. De som dricker börjar tidigare och de dricker mer. För ungdomar som blivit bjuden av förälder/vårdnadshavare kan vi se en nedgång mellan åren 2008 och 2013. Nästan hälften av ungdomarna i nian blev bjudna på alkohol hemma år 2008. Användning av snus har minskat. Rökningen ökar bland flickor i hela riket och i vår kommun. Narkotikaanvändningen bland 17-åringar i Götene är avsevärt lägre än för Västra Götaland totalt, vad gäller 15-åringarna är siffran så låg för Götene att den inte kan visas i diagrammet. Däremot ökar rökningen och narkotikamissbruket.

Högstadieskolorna i kommunen har ett handlingsprogram som heter Stoppljus. Handlingsprogrammet används som ett användbart redskap för att bemöta och motverka mobbning och droganvändning. Handlingsprogrammet kan komma omarbetas för att anpassas till den nya skolenhet som skapas av de båda befintliga högstadieskolorna i Götene tätort (Fornängsskolan och Västerbyskolan).

Planer finns även att börja med Stoppljusarbetet redan på mellanstadiet. Kommunen arbetar med Föräldrastödsprogrammet ABC, Alla Barn i Centrum. Det innehåller fyra träffar med stegen Visa kärlek, Vara med, Visa vägen och Välja strider och är anpassat till föräldrar med barn mellan 3-12 år. Rådgivningscentrum har tillsammans med Familjecentrum ett program för barn till missbrukare, kallat Fjärilen. För närvarande finns ingen grupp igång.

Fokusområden

Kommunnivå

Mål:

- Att Götene kommun agerar för en återhållsam syn på bruket av alkohol och tobak och för en helt dopnings- och narkotikafri kommun.
- Att Götene kommun verkar för att ungas alkoholdebut sker vid en senare ålder, helst efter 18 års ålder
- Att inga ungdomar ska prova eller använda narkotika
- Att samverkan mellan statens, Västra Götalandsregionens och kommunens insatser sker för att både förebygga och behandla drogmissbruk.
- Att Götene kommun bidrar till att ett drogfritt föreningsliv kan verka inom kommunen som ger barn och unga möjligheter till att utveckla ett aktivt och hälsosamt fritidsintresse.
- Att ett bra vuxenstöd finns för elever i Götene kommuns skolor som kan bidra till en drogfri hållning.
- Att Götene kommun söker former att informera och uppmuntra engagemanget bland kommunens medborgare att agera för en drogfri miljö för främst barn och unga.
- Att Götene kommun agerar för att alkohol- och drogfria miljöer finns för barn och ungas fritidssysselsättningar.
- Att föräldrar till barn och unga från årskurs 4 i Götene kommun ges information och tillfälle till diskussion om alkohol, narkotika och tobak.

Gruppnivå

Mål:

- Att personer med missbruksberoende på Götene kommuns arbetsplatser ges möjlighet till stöd genom samverkan med bland annat Västra Götalands hälso- och sjukvårdande arbete.
- Att alkohol- och drogfria mötesplatser finns för barn och ungdomsgrupper i varje kommunal.
- Att Götene kommun ger stöd till idéburna eller ideella organisationer som vill anordna kontinuerliga nattvandringar utifrån ungas behov av en drogfri miljö.
- Att Götene kommun stödjer och vid behov ger grupprådgivning till barn och ungdomar som berör missbruksberoende.
- Att speciellt stöd kan ges till barn, unga och vuxna för att motverka effekterna av eget, närståendes eller anhörigas missbruksberoende
- Att förebyggande och tidiga insatser kan ges till barn och ungdomar i riskmiljöer.
- Skolan ska ha en handlingsplan för att förebygga och motverka alkohol- och drogmissbruk.

Individnivå

Mål:

- Att Götene kommun ger bistånd och behandling snabbt till personer med missbruksberoende.
- Att Götene kommun ger effektivt stöd till barn och unga i missbruksmiljöer.
- Alla personer med missbruksberoende ges en acceptabel bostad även under perioder av aktivt missbruk.
- Att Götene kommun stödjer idéburna och ideella organisationers så att möjligheten att upptäcka och förhindra langning och missbruk bland unga finns inom deras verksamhet.